

PROIECTE DE CERCETARE ÎN SPRIJINUL PROGRAMELOR POSTDOCTORALE

PREZENTARE

În Uniunea Europeană, programele postdoctorale sunt platformele principale de formare a cercetătorilor de excelență, care dau vizibilitate și impact internațional cercetării europene. În România, universitățile și institutele de cercetare nu au dezvoltat programe postdoctorale, acest lucru având impact negativ direct asupra calității cercetărilor de vârf din România, asupra vizibilității și impactului internațional al cercetării românești, precum și asupra constituirii unui corp profesoral tânăr, fidel instituțiilor de învățământ superior, capabil să-și asume la un nivel competitiv sarcina formării specialiștilor de excelență în cercetare.

Scop:

1. Formarea cercetătorilor de excelență, prin atragerea tinerilor doctori în știință în *programe postdoctorale*;
2. Creșterea atractivității cercetării științifice din România pentru cariera profesională a tinerilor doctori în știință din țară și străinătate;
3. Atragerea tinerilor doctori în științe române pentru a reveni în țară.

Obiective specifice:

- asigurarea suportului financiar și logistic necesar tinerilor doctori în științe, pentru efectuarea în țară de activități de cercetare de excelență, inclusiv pentru continuarea unor cercetări inițiate în străinătate;
- facilitarea perfecționării tinerilor cercetători, inclusiv prin efectuarea în străinătate de stagii de perfecționare în domeniul specific programului postdoctoral;
- crearea și dezvoltarea unor echipe de cercetători cu potențial de excelență științifică la nivel național și internațional;
- creșterea vizibilității cercetării românești în plan internațional, în particular în cel european, prin creșterea calității și mai buna valorificare a rezultatelor cercetării;
- crearea unei șanse suplimentare pentru tinerii cercetători, în obținerea unei poziții profesionale stabile în unități autohtone cu profil de cercetare;
- facilitarea colaborării internaționale cu programe postdoctorale similare prioritare din spațiul european.

Categoriile de activități:

- cercetări fundamentale și aplicative de vârf;
- mobilități în sprijinul perfecționării profesionale pe specificul tematic al programului postdoctoral;
- dezvoltarea infrastructurii de cercetare;
- management de program.

Organizarea Programelor Postdoctorale

Directorul unui program de cercetare face aplicația pentru o temă, cu scopul de a dezvolta un program Postdoctoral de cercetare avansată, finanțat de Ministerul Educației și Cercetării prin grant, *atribuit la propunerea Consiliului Național al Cercetării din Învățământul Superior (CNCSIS)*. Dacă programul este declarat câștigător, directorul de program scoate la concurs un număr de 2, până la, cel mult, 5 poziții de cercetare postdoctorală. Un director de proiect poate conduce, la un moment dat, cel mult un program postdoctoral susținut financiar de Ministerul Educației și Cercetării.

Postdoctoranzii vor fi angajați, pe perioadă determinată, ai instituției în care este organizat programul postdoctoral și au statutul de cercetători științifici. Selecția cercetătorilor postdoctoranzi se face exclusiv pe baza criteriilor de competență științifică. Dacă la momentul selecției în Programul Postdoctoral, postdoctoranzii sunt angajați cu contract de muncă, atunci își suspendă activitatea la locul de muncă anterior. Pe toată durata activității postdoctorandul beneficiază de recunoașterea vechimii în muncă.

Mai mulți directori de programe specifice se pot asocia, propunând un program mai amplu, coordonat de unul dintre directori. În acest caz, evaluarea programului se face însumând scorul fiecărui program specific condus de un director de program și împărțindu-l la numărul de programe specifice (directori) cuprinse în programul mai amplu.

Criterii de eligibilitate

1. *Eligibilitate instituțională:* instituții prevăzute la pct. 2.1 (ex.: instituții organizatoare de doctorat, instituții de învățământ superior acreditate, institute ale Academiei Române, institute naționale de cercetare – dezvoltare).

2. *Eligibilitate individuală:*

- Directorul de program:
 - doctor în științe;
 - profesor sau conferențiar universitar sau echivalentul acestora în sistemul institutelor de cercetare - dezvoltare;
 - vârsta maximă - este mai mică cu 2 ani decât limita de pensionare;
 - conduce sau a condus, în ultimii 3 ani, cel puțin un proiect de cercetare finanțat prin competiție națională sau internațională;
- Cercetătorul postdoctorat / POSTDOCTORANDUL (condiții de eligibilitate pentru postdoctoranzii care vor fi angajați în cadrul programului pe bază de concurs organizat de directorul de program):
 - vârsta maximă - 35 ani;
 - maximum 5 ani de la obținerea titlului de doctor în științe, indiferent de instituția la care a obținut titlul de doctor ;
 - nu este angajat într-un alt program de studii postdoctorale;
 - nu se află în conflict de interese cu directorul de program.

Orice modificare a statutului directorului de program în raport cu aceste specificații va trebui să fie adusă la cunoștința autorității contractante, care decide dacă programul va fi sau nu continuat.

Instituția din care face parte directorul de proiect, prin semnătura persoanelor autorizate (rector/director, director economic/contabil sef) și prin semnătura directorului de proiect certifică, pe propria răspundere, legalitatea și corectitudinea informațiilor cuprinse în cererea de finanțare, acceptarea desfășurării respectivului grant în cadrul ei, punerea la dispoziția proiectului în cauză, a resurselor indicate în cererea de finanțare, angajamentul de a sprijini desfășurarea proiectului în bune condiții.

Proiectele în care se preconizează folosirea subiecților umani, animalelor de experiență, preparatelor biologice cu grad mare de risc, materialelor radioactive și compușilor chimici, toxici sau care pot avea un impact negativ asupra mediului, trebuie să fie evaluate și acceptate de o comisie de etică profesională constituită la nivelul fiecărei instituții.

Animalele pot fi folosite în experimentele planificate pentru cercetarea descrisă în proiecte dacă:

- orice încercare a instituției de a identifica și aplica metode alternative nu au avut succes;
- s-au ales metodele care implică un număr minim de animale și un tratament cu minim de brutalitate;
- protecția celor implicați în experiment este asigurată.

Subiecții umani pot fi folosiți în activitatea de cercetare numai în condițiile în care:

- o sunt respectate drepturile individuale și este garantată protecția față de efectele negative;
- o subiecții sunt corect informați asupra naturii experimentului;
- o consimt liber și în deplină cunoștință, pentru a servi ca subiecți în activitatea de cercetare.

Precizăm că este responsabilitatea fiecărei instituții de a dezvolta și aplica procedee proprii care se bazează pe criteriile prezentate mai sus. Acest aviz va fi dat de comisia pentru etică profesională de la nivelul instituției. În componența acestor comisii trebuie să intre cadre didactice și cercetători cunoscuți și respectați pentru integritatea morală și profesionalismul lor.

Durata programului

Durata unui proiect este de 24 de luni.

Nivelul de finanțare:

- sprijinul financiar acordat de la buget pentru un program postdoctoral, pe toată durata acestuia, este de maximum 150.000 Euro, echivalentul în lei ;
- în cadrul programului pot fi angajați max. 5 doctori în științe (vor fi angajați cu contract de muncă pe perioadă determinată în instituția care derulează programul);
- salariul net este echivalentul în lei a 450 euro/lună, toate cheltuielile de angajare fiind suportate de către program;
- veniturile cercetătorilor postdoctoranzi pot fi suplimentate din alte proiecte de cercetare, fie din cele ale directorului de program sau cele proprii.

Cheltuieli eligibile:

- **cheltuieli de personal** – max. 43% din finanțarea programului pentru pozițiile cercetătorilor postdoctoranzi;
- **cheltuieli de mobilități** – max. 15% din finanțarea programului (numai pentru cercetătorii postdoctoranzi). Prin cheltuielile de mobilitate se asigură participarea cercetătorilor postdoctoranzi la evenimente științifice de prestigiu, precum și la stagii de documentare-cercetare în străinătate de maximum 2 luni;
- **cheltuieli de logistică** necesare pentru derularea programului (infrastructură de cercetare, cheltuieli materiale etc.) – min. 25 % din finanțarea programului;
- **cheltuieli de management și administrare proiect** - max. 7% din finanțarea programului;
- **cheltuieli de regie** - max. 10% din finanțarea programului.

Structura de cheltuieli pentru proiect, defalcată pe activități, destinații și categorii, trebuie să respecte prevederile HG nr.1579/ 2002.

Propunerile de proiecte se fac în limba română și limba engleză.

Evaluarea programelor postdoctorale va cuprinde 3 etape:

- (1) evaluarea inițială în scopul ierarhizării și finanțării;
- (2) evaluare intermediară (după un an);
- (3) evaluare finală (după 2 ani).

Evaluarea se face pe baza următoarelor criterii:

1. Calitatea științifică a programului: - 25 pct.
2. Modul de organizare a programului (managementul programului):- 15 pct.
3. Competența științifică și managerială a directorului de program :- 40 pct.
 - (a) competența științifică a directorului de program – 30 pct.
 - (b) competența managerială a directorului de program- 10 pct.
4. Infrastructura de cercetare disponibilă:- 15 pct.
5. Structura bugetului:- 5 pct.

În cazul evaluării intermediare și finale, în evaluare se include și contribuția postdoctoranzilor (la punctele 3a și 4).

Programul va fi monitorizat, pe parcursul derulării lui, prin evaluare intermediară. Evaluarea inițială, intermediară și finală vor fi făcute de către un evaluator străin și doi evaluatori români.

Notă: Directorul de proiect se obligă să furnizeze către autoritatea contractantă, la încheierea proiectului, elementele referitoare la proiect (conținut, rezultate, elemente de raportare financiară, diseminarea rezultatelor, mobilități), sub forma cerută, pentru a fi publicate pe pagina de web a autorității contractante.

Procedura generală de evaluare

Evaluarea propunerilor de proiecte se realizează într-o singură etapă, care se poate desfășura în două faze:

- a) Faza evaluării individuale. Fiecare evaluator din panel acordă o notă pentru fiecare criteriu examinat în etapa respectivă și consemnează un comentariu atașat notei (Fișa de evaluare individuală). Comentariul este obligatoriu și va conține punctele tari, punctele slabe ale propunerii de proiect.
În cazul în care diferența între punctajele individuale acordate nu este mai mare de 10 puncte, punctajul final este dat de media aritmetică a punctajelor individuale. Dacă diferența este mai mare de 10 puncte, se trece nota stabilită prin consens la faza evaluării în panel.
- b) Faza evaluării în panel. Evaluatorii din panel elaborează un raport de consens privind notele, comentariile și recomandările privind propunerea în cauză. În condițiile în care în panel nu există consens, se face evaluarea într-un alt panel. Raportul de consens privind evaluarea propunerii de proiect se întocmește de către unul dintre evaluatori, desemnat de responsabilul de panel și este contrasemnat de către membrii panelului și responsabilul de panel. Raportul de consens, fără elementele care ar putea conduce la identificarea persoanelor care l-au elaborat, se transmite persoanei responsabile pentru realizarea proiectului (director de proiect) din partea organizației care a depus proiectul la adresa de e-mail prevăzută în formularul de ofertare.

Vor fi eliminate din competiție propunerile de proiecte care se află în una dintre situațiile specificate mai jos:

- proiectul propus nu se încadrează în obiectivele programului, respectiv ale modulului vizat;
- proiectul propus nu respectă condițiile obligatorii impuse prin tipul de proiect:
 - structura de activități eligibile specifice tipului de proiect;
 - modul de finalizare, activitățile și rezultatele obligatorii;
 - parteneriatul obligatoriu (unde este cazul).
- activitățile obligatorii conform tipului de proiect lipsesc din planul de realizare;
- se depășesc cotele maxime de finanțare de la MEdC, în sensul că nu se respectă reglementările de finanțare corespunzătoare ajutorului de stat (specificate în Anexa 3 – Ajutor de stat din Pachetul general de informații);
- proiectul propus nu a fost depus până la termenul limită anunțat oficial;
- propunerea de proiect nu a fost scrisă în limba română și limba engleză.

Proiectele care nu ating minim 70 de puncte la evaluare sau nu obțin punctajul minim stabilit pentru fiecare criteriu în parte sunt eliminate din competiție.

Evaluarea propunerilor de proiecte va fi făcută prin procedeul de evaluare on-line.

*Procedura de evaluare on-line este o noua abordare a procesului de evaluare a propunerilor de proiecte pe cale electronica cu prezentarea on-line a formularelor si fiselor de evaluare. Procedura propusa este apropiata procedeului de evaluare utilizat de Comisia Europeana pentru propunerile de proiecte din Programele Cadru de cercetare. Fiecare expert evaluator implicat in procesul de evaluare va avea o pagina proprie de evaluare, accesul facandu-se pe baza de **utilizator si parola individuale**, transmise prin e-mail. In acest proces vor putea participa numai experti evaluatori cu adrese de e-mail valide.*

Notă: Nu vor fi luate în considerare decât contestațiile ce vizează nerespectarea procedurii de evaluare.

Propunerile de proiecte (formularele de ofertare) se depun astfel:

- 1 exemplar tiparit (semnat, stampilat) in limba romana;
- 1 exemplar tiparit (semnat, stampilat) in limba engleza;
- formularele in limba romana si limba engleza (fisiere cu extensie .rtf) in format electronic (CD-ROM, discheta).

Propunerile de proiecte se depun la Ministerul Educației și Cercetării, din str. Mendeleev nr. 21-25, CP 010362, sector 1, București. Modalitatea de transmitere a propunerilor de proiecte (prin poștă, curier), precum și responsabilitatea depunerii în termenele stabilite revin, în totalitate, ofertantului.

Nota: Indiferent de modalitatea de transmitere a propunerilor de proiecte, data limita de depunere anuntata oficial trebuie respectata.

Criterii de evaluare:

Nr. crt.	Etapa de evaluare (unică)	Denumirea criteriului	Punctaj max.	Punctaj minim
1	I	Calitatea științifică a programului - importanța și relevanța conținutului științific; - metodologia cercetării; - gradul de originalitate /inovare; - gradul de interdisciplinaritate, transdisciplinaritate și multidisciplinaritate – dacă este cazul); - integrarea programului în prioritățile europene.	25	18
2	I	Modul de organizare a programului (managementul programului) - obiectivele și activitățile programului- planul de lucru; - fezabilitatea programului; - planul de diseminare a rezultatelor; -delimitarea clară și credibilă a rolului în desfășurarea activităților de cercetare pentru cercetătorii postdoctoranzi ce urmează a fi angajați.	15	8
3	I	Competența științifică și managerială a directorului de program <i>Competența științifică a directorului de program</i> – activitatea științifică, în domeniul temei propuse, în ultimii 5 ani. - domenii de competență și rezultate semnificative, atât rezultate teoretice cât și rezultate practice (expertiza științifică în domeniul abordat).	40	25
		- lucrări științifice publicate: - articole publicate în reviste cotate ISI; - articole publicate în reviste din fluxul principal cu recunoaștere internațională (reviste indexate în baze de date internaționale pe baza unui proces de selecție).	2	
		- cărți științifice în domeniu (monografii, tratate, alte cărți) indexate ISI, recenzate în baze de date internaționale, și/sau publicate în edituri internaționale și naționale de prestigiu.	5	
		- brevete de invenție/ descoperiri/ contribuții esențiale la dezvoltarea cunoașterii: - brevete de invenție recunoscute și aplicate în țară; - brevete de invenție recunoscute și aplicate în străinătate; - produse informatice originale înregistrate; - citări ale rezultatelor cercetării.	2	
		- produse concepute/realizate și valorificate în mediul socio- economic: - produse omologate și introduse în circuitul economic; - produse cu relevanță socială ridicată.	2	
		- membru în colective de redacție ale unor reviste internaționale (cotate ISI sau incluse în baze de date internaționale) sau în colective editoriale ale unor edituri internaționale recunoscute.	4	
		- premii naționale (CNCSIS și Academia Română) și internaționale acordate de asociații profesionale și instituții de prestigiu în urma unui proces demonstrabil de evaluare.	3	
		Competența managerială a directorului de program	10	
		- granturi și contracte de cercetare naționale și internaționale. - înființarea (coordonarea) de centre și institute de cercetare.		
4	I	Infrastructura de cercetare disponibilă - calitatea infrastructurii de cercetare existente.	15	8
5	I	Bugetul programului - realismul costurilor; - concordanța între obiective și valoare solicitată.	5	3
		TOTAL GENERAL	100	